

Naturinventering av detaljplaneområdet för Sandsund industriområde i Pedersöre

Mattias Kanckos
November 2015

Huvudsjövägen 411
68840 Lappfors
Finland

GSM: 050-5939536
info@essnature.com

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Material och metoder	2
3. Allmän beskrivning av området	3
4. Växtlighet	4
5. Fågelfaunan	5
6. Flygekorre	5
7. Fladdermöss	6
8. Åkergroda	6
9. Utter	6
10. Övrig Fauna	6
11. Rekommendationer för uppgörande av detaljplanen	6
12. Litteratur	7

1. Inledning

Pedersöre kommun har inlett processen med att revidera detaljplanen för Sandsund industriområde. Detaljplaneområdet utgörs av ett ca 8 hektar stort område i Sandsund i Pedersöre kommun. Området består av ett redan kraftigt utbyggt industriområde med omgivande små skogsfragment. En detaljplan bör grunda sig på tillräckliga undersökningar och utredningar. Till dessa undersökningar hör alltid en naturinventering av flora och fauna inom detaljplaneområdet. Målsättningen med naturinventeringen är att ge tillräckligt god kännedom om områdets naturvärden för att kunna bedöma detaljplanens inverkan på den biologiska mångfalden.

2. Material och metoder

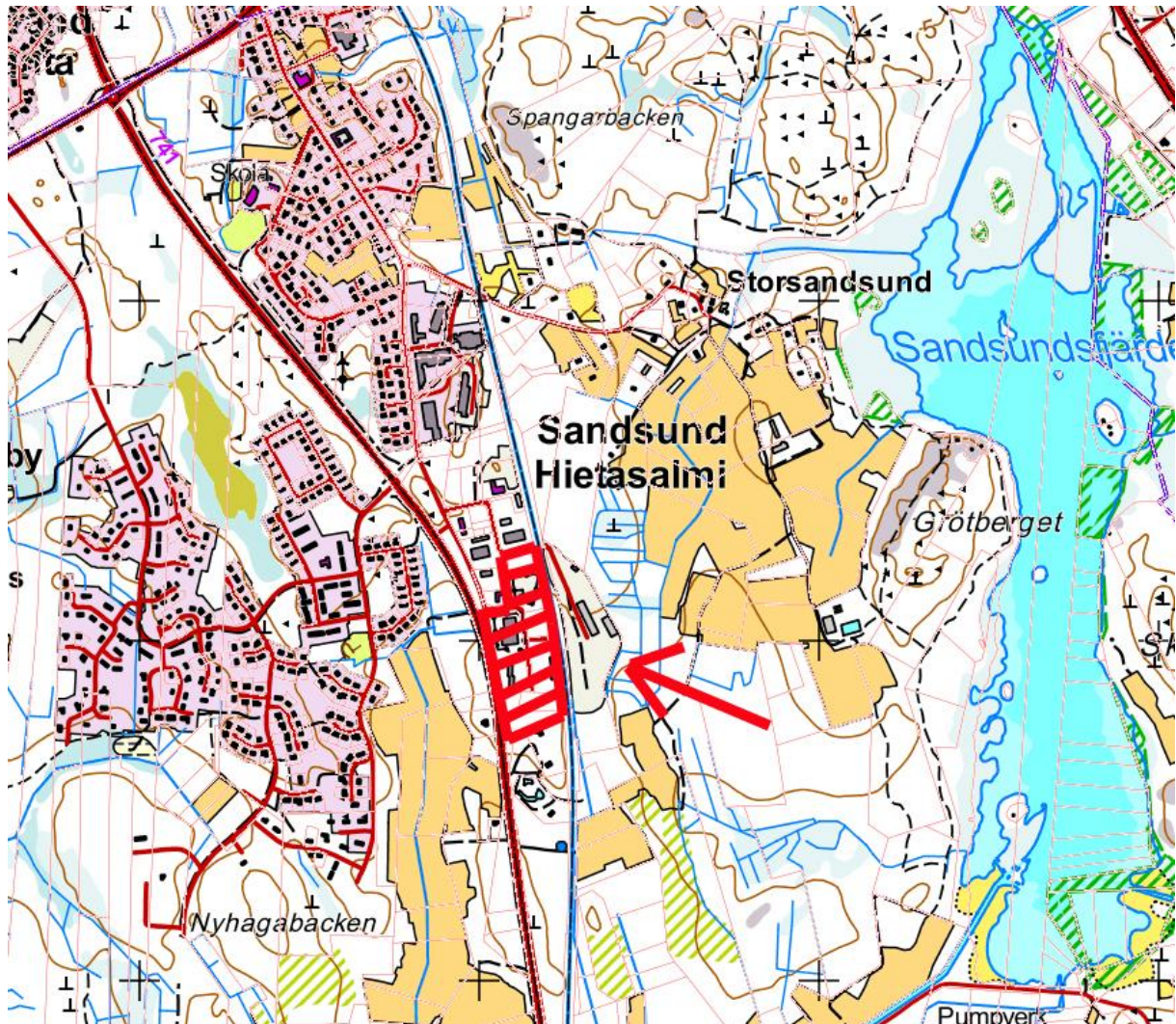
En naturinventering kan omfatta många olika artgrupper som kräver olika typer av inventeringsmetodik. Denna naturinventering i Sandsund omfattar en inventering av växter, häckande fåglar, flygekorre och fladdermöss. Dessutom ingår en inventering av olika naturtyper som en naturlig del vid en undersökning som denna och ger dessutom en mycket bra, allmän bild av naturen inom området. Växt- och naturtypsinventeringen utfördes den 16.7 2015. Målsättningen med inventeringen var att allmänt beskriva naturen i området, att eventuellt hitta utrotningshotade eller skyddsvärda växter och naturtyper enligt naturskydds-, vatten- eller skogslagen. Förutom de enligt lag skyddade naturtyperna noterades även lokalt sällsynta naturtyper som kan vara viktiga för den biologiska mångfalden eller som kan tänkas utgöra livsmiljö för hotade och skyddade arter.

Inventering av häckande fåglar gjordes två gånger under den optimala inventeringstidpunkten för fåglar (15.6 och 18.6). Fågelinventeringen gjordes under den tidiga morgonen (kl. 4.00-10.00) då fåglarna sjunger som aktivast. Fåglarnas revir ritades in på kartor och jämfördes mellan de olika tillfällena. På så sätt fick man en uppfattning om det verkliga antalet häckande par. Denna naturinventering omfattar också en inventering av flygekorre. I lämpliga miljöer inventerades flygekorre genom att söka efter den arttypiska spillningen under träd. I praktiken är det främst under stora granar och aspar som man hittar spillningen och dessa träd kontrollerades speciellt noggrant. Inventeringen av flygekorre gjordes den 16.7 2015.

Inventeringen av fladdermössen följer de rekommendationer som uppgjorts av chiropterologiska föreningen i Finland. Fladdermössen inventerades nattetid med hjälp av strålkastare och en ultraljudsdetektor av märket (Pettersson Ultrasound Detector D240X). Fladdermössens läten bandades vid behov med en digital bandspelare. Arterna artbestäms antingen i fält eller efteråt genom att analysera ljudupptagningar med ljudanalysprogrammen BatSound©. I mån av möjlighet gjordes även synobservationer av fladdermössen eftersom flygmönster och jaktbeteende är i vissa fall viktiga för artbestämningen. Inventeringen av fladdermössen gjordes sammanlagt under två nätter i juli och augusti. Inventeringen av fladdermössen gjordes den 16.7 och 24.8. Inventeringen inleddes ca en halvtimme efter solnedgången och pågick ett par timmar under natten. Inventeringen gjordes endast under de kvällar då väderleken var tjänlig eller då vinden var svag och temperaturen över + 10 C. Ihållande regn, kyla och hård vind minskar nämligen märkbart fladdermössens aktivitet och rörelse och försvårar också arbetet för inventeraren. Inventeringen av fladdermössen gjordes till fots och hela området inventerades. Spår och direkta observationer av övriga däggdjur noterades givetvis också och finns omnämnda i texten. Naturinventeringen har i sin helhet gjorts av FM biolog Mattias Kanckos från essnature.

3. Allmän beskrivning av området

Detaljplaneområdet ligger i Sandsund i Pedersöre kommun. Planlägningsområdet är ca 8 ha stort och ligger mellan Bennäsvägen i väster och järnvägen i öster. I söder gränsar området till en privat lägenhet där det finns flera bostadshus. Längre norrut finns ytterligare industri. Området är redan i dagsläget kraftigt utbyggt och de skogsfragment som finns i området är splittrade och ligger mellan olika industrier och bosättning. De små skogsfragment som finns varierar från unga lövskogar till äldre barrskogar. I det lilla inventeringsområdet finns inga vattendrag, åkrar, ängare eller myrar.

Bild 1. Översiktsskarta över inventeringsområdet, som är inritat med rött.

4. Växtlighet

Växtligheten och naturtyperna inom det inventerade området redovisas i fem olika figurer som har något så när enhetlig växtlighet. Figurernas nummer avser numreringen på kartan i bild 2.

Bild 2. Inventeringsområdet med de olika växtlighetfigurerna inritade.

Figur 1. Kraftigt utbyggt industriområde där det inte längre ens finns några små skogsfragment. Inne på en del av industriområdet finns dock enstaka gamla tallar (*Pinus sylvestris*) sparade, men i övrigt består området av gräsmattor, asfalt och grusplaner med stora industribyggnader.

Figur 2. Ca 20-årig, ogallrad och mycket tät lövblandskog. Eventuellt planterad med tall, men lövträden har tagit överhanden. I trädskiktet dominerar björk (*Betula* sp.), speciellt i figurens norra del. I övrigt förekommer gråal (*Alnus incana*), sälg (*Salix caprea*) och dessutom även tall (*Pinus sylvestris*) och asp (*Populus tremula*). Som ett underskikt och i buskskiktet förekommer även gran (*Picea abies*) samt spirea (*Spirea* sp.). I fältskiktet påträffas lingon (*Vaccinium vitis-idaea*), duntrave (*Epilobium angustifolium*), kruståtel (*Deschampsia flexuosa*), borsttistel (*Cirsium helenioides*), hallon (*Rubus idaeus*), gråbo (*Artemisia vulgaris*), smörblomma (*Ranunculus acris*) och skogsfräken (*Equisetum sylvaticum*).

Figur 3. Ca 60-årig tallskog med ett inslag av gran (*Picea abies*) i trädskiktet. Som ett underskikt förekommer lite björk (*Betula* sp.). I buskskiktet förekommer lite gran (*Picea abies*), enris (*Juniperus communis*) och rönn (*Sorbus aucuparia*). I fältskiktet förekommer lingon (*Vaccinium vitis-idaea*), blåbär (*Vaccinium myrtillus*), vårfryle (*Luzula pilosa*) och ljung (*Calluna vulgaris*). Skogstypen är frisk moskog (MT).

Figur 4. Relativt nyligen avverkat område.

Figur 5. Ca 60-årig talldominerad barrskog med inslag av gran (*Picea abies*). Speciellt i nordöst består figuren av en rätt gles tallskog med enbart tall (*Pinus sylvestris*) i trädskiktet. Längre söderut är inslaget av gran (*Picea abies*) betydligt större och där är skogen också tätare. I trädskiktet finns även ett rätt stort inslag av vårtbjörk (*Betula pendula*). I buskskiktet växer lite enris (*Juniperus communis*). I fältskiktet förekommer vårfryle (*Luzula pilosa*), lingon (*Vaccinium vitis-idaea*), blåbär (*Vaccinium myrtillus*), revlumner (*Lycopodium annotinum*) och ekorrbär (*Maianthemum bifolium*). Skogstypen är frisk moskog (MT).

5. Fågelfaunan

Inom det inventerade området i Sandsund i Pedersöre förekommer en högst ordinär fågelfauna som enbart består av vanliga och talrika arter. Sammanlagt påträffades 12 olika arter och sammanlagt 17 par (tabell 1). De vanligaste arterna är sådana som häckar i äldre barrskog såsom bofink, grönsiska, rödhake och kungsfågel. Lövsångaren som också är den vanligaste fågelarten i Finland häckar i många olika typer av miljöer dock oftast inte i äldre skog. I området finns inga hålträd eller holkar och de hålhäckande arterna är mycket fåtaliga i området. Ingen av de påträffade arterna är sällsynta eller hör till de utrotningshotade arterna. Områdets betydelse för fåglar är därför mycket liten.

Tabell 1. Fågelararter som påträffades häckande på inventeringsområdet

	Art	Antal par	Hotgrad
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	3	
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	3	
Grönsiska	<i>Carduelis spinus</i>	2	
Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>	1	
Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>	1	
Koltrast	<i>Turdus merula</i>	1	
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	1	
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	1	
Skata	<i>Pica pica</i>	1	
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	1	
Sädesärsla	<i>Motacilla alba</i>	1	
Trädgårdssångare	<i>Sylvia borin</i>	1	
	Totalt	17	

6. Flygekorre

Flygekorren räknas som en sårbar art (VU) enligt den nyaste klassificeringen av våra utrotningshotade arter och den finns även med på bilaga IVa i EU:s habitatdirektiv. Enligt direktivet är det förbjudet att förstöra eller försvaga artens föröknings- och rastplatser. Inom det inventerade området påträffades inte spår av flygekorre.

7. Fladdermöss

Inom planeområdet observerades inga fladdermöss under de två inventeringstillfällena. Den natur- och skogstyp som finns i området är inte speciellt lämplig för fladdermöss och därför var det inte så konstigt att inga fladdermöss hittades.

8. Åkergroda

Åkergrodan (*Rana arvalis*) finns liksom flygekorren även med på bilaga IVa i EU:s habitatdirektiv. Enligt direktivet är det förbjudet att förstöra eller försvaga dessa arters föröknings- och rastplatser. Detta gäller alla förekomstplatser även utanför de befintliga skyddsområdena. Åkergrodan är tämligen vanlig i de flesta sjöar i Österbotten. Alla grodarter i Finland är också fridlysta. I området finns inga sådana miljöer som skulle utgöra rast- eller förökningsplats för åkergrodan och därför gjordes heller ingen skild inventering av arten.

9. Utter

Utter (*Lutra lutra*) finns liksom flygekorren och åkergrodan även med på bilaga IVa i EU:s habitatdirektiv. Enligt direktivet är det förbjudet att förstöra eller försvaga dessa arters föröknings- och rastplatser. Detta gäller alla förekomstplatser även utanför de befintliga skyddsområdena. Uttern har blivit tämligen vanlig i de flesta sjöar, åar och vattendrag i Österbotten. Den förekommer numera också vid havet. Uttern är i Finland också fridlyst. I området finns inga sådana miljöer som skulle utgöra rast- eller förökningsplats för uttern och därför gjordes heller ingen skild inventering av arten.

10. Övrig fauna

Under inventeringen gjordes inga observationer av däggdjur, varken spår eller spillning. I området torde dock åtminstone tidvis förekomma antagligen samtliga i Finland vanliga däggdjursarter.

11. Rekommendationer för uppgörande av detaljplanen

Inom det inventerade området finns inga naturtyper som är skyddade enligt naturskyddslagen, vattenlagen eller skogslagen. Området saknar betydelse för fåglar och här förekommer inte flygekorre, fladdermöss, åkergroda eller utter. Således kan man planera området utan att man behöver ta någon särskild hänsyn till naturvärden.

12. Litteratur

Kuusipalo, J. 1996. Suomen metsätyypit. Kirjayhtymä OY. 145 s.

Laine, J. & Vasander, H. 2005. Suotyypit ja niiden tunnistaminen. Metsäkustannus OY. 110 s.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim./eds.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

SLTY. Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille (http://www.lepakko.fi/docs/SLTY_lepakkokartoitusohjeet.pdf). (2011). at <http://www.lepakko.fi/docs/SLTY_lepakkokartoitusohjeet.pdf>

Söderman, T. 2003. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Ympäristöopas 109. 196 S.